

Isted-dagen. Istedløvens tilbagevenden til Den gamle Kirkegård i Flensborg markerer en positiv udvikling i forholdet mellem dansk og tysk i grænselandet, fremgår det af kronikken. Som dog også noterer sig et stort tilbageskridt: Den slesvig-holstenske regerings diskriminering af de danske skoler i Sydslesvig.

Af Bjarne Lønborg

Når vi her for sidste gang – uden Istedløven – er samlet for at mindes slaget ved Isted i Treårskrigen, er det en understregning af, at den mellemfolkelige forståelse og gensidige respekt mellem fortidens blodige fjender er en kendsgerning.

Udviklingen har således været bemærkelsesværdigt positiv i de seneste to årtier, når jeg tænker på de voldsomme følelsesudbrud, der blev udløst i dele af flertalsbefolkningen for knap 20 år siden, da det blev foreslået, at Istedløven skulle hentes hjem til sit oprindelsessted.

Den gang var der indkaldt til et møde i Det tyske Hus her i Flensborg – med mindesmærkets tilbagevenden fra sit midlertidige opholdssted i København på dagsordenen.

I løbet af en kort og heftig debat stod det klart for både tyske og danske tilhængere af løvens hjemkomst, at tiden absolut ikke var moden til det historiske skridt.

Og selv om der også dengang var tyske stemmer i Flensborg byråd og i det tyske mindretal i Sønderjylland, som gik ind for det symbolske forsonings- og forståelses-initiativ, stod det klart for alle os, der var til stede i Det tyske Hus, at det ville spalte langt mere, end det ville forsøge at virkeliggøre forslaget om at hente løven hjem.

Og præcist den samme fornemmelse fik de myndigheder i Danmark, som i givet fald skulle sige god for en flytning af krigsmonumentet.

Derfor blev det fra begge sider, i det sydslesvigske, danske mindretal og hos myndighederne i Danmark, opgivet at forsøge at realisere ideen med den begrundelse, at det – trods de umiddelbart foregående års tilnærmelse mellem dansk og tysk – ikke var hensigtsmæssigt foreløbig at gennemføre en demonstrativ forsoningsproces.

Og det gjaldt også, selv om det fra dansk side blev påpeget, at monumentet ikke i nutidens optik blev betragtet som et sejrsmonument, men derimod som et krigsmonument, der i 1990'erne kunne stå som et minde over de dybt beklagelige menneskelige ofre, som det største og meget blodige slag i Norden havde krævet på begge sider af fronten.

Vi er kommet langt videre

Lykkeligvis har det så vist sig – knap et par årtier senere – at vi er kommet langt videre i den mellemfolkelige forståelse mellem tyske og danske medborgere.

Endog så langt, at det store tværpolitiske flertal i Flensborg byråd sagde ja til at modtage Istedløven her på monumentets oprindelsessted på Den gamle Kirkegård. Det politiske flertal afviste desuden forskellige lunkne kompromisforslag om ganske vist at hente monumentet hjem til Flensborg, men at det i givet fald skulle stilles op ved Museumsberg eller et andet sted i byen eller grænselandet – for ikke at krænke følelser fra fortiden. Ligeledes fandt visse betænkeligheder i det danske mindretal mod Istedløvens hjemkomst heller ingen større genklang i den brede offentlighed i Sydslesvig.

En positiv udvikling og en negativ parentes

FOTO: POVL KLAUSEN

Kronikken blev holdt som tale, da slaget ved Isted i 1850 i mandags blev mindet på Den gamle Kirkegård i Flensborg. Her vil Istedløven blive genopstillet i september.

Når monumentet nu til september i år kommer til at indtage sin plads her på den ny sokkel, betegner det symbolsk en udvikling, som alle – danskere og tyskere i Flensborg og i hele den sydslesvigske landsdel med dansk mindretal – ikke alene kan være lykkelige over, men også oprigtigt stolte af.

Vi er dermed nået meget langt i de seneste årtier i de to nationaliteters forståelse og gensidige respekt for hinanden. Så langt, at det nærmest utænkelige for blot relativt få år siden kunne realiseres i form af valget af en overborgmester fra det danske mindretalsparti, Sydslesvigsk Vælgerforening.

Og det er endog en overborgmester, der fra både dansk og tysk side – og i øvrigt i hele grænselandet – med rette knytter sig store forventninger til som integrationsfigur mellem dansk og tysk her syd for grænsen og til lige som en koordinator, der vil være i stand til at yde sit bidrag til at samle grænseregionen i en dansk-tysk økonomisk og kulturel vækstregion til gavn og glæde for begge nationaliteter.

Negative begivenheder

Selv om det overordnet betegner en bemærkelsesværdig udvikling mellem flertalsbefolkningen og den danske mindretalsbefolkning i Sydslesvig, kan det ikke dække over de negative delstatspolitiske begivenheder, vi desværre også har været udsat for.

Først efter landdagsvalget i Slesvig-Holsten i 2005, da visse yderligtgående politiske tyske kræfter forsøgte at frakende Sydslesvigsk Vælgerforening dets parlamentariske fuldgylighed.

Og efterfølgende i fjor, da det stadig regerende papirtynde konservativ-liberale regeringsflertal gjorde sig skyldig i et historisk frontalangreb på de seneste mange års progressive mindretalspolitiske udvikling i Slesvig-Holsten.

Dette flertals og regeringens ændring af den slesvig-holstenske skolelov, så den legitimerede en sindelagsbestemt diskriminering af mindretallets offentlige uddannelsessystem i Sydslesvig, var intet mindre end en historisk skandale. Og det udløste da også med rette voldsomme reaktioner både internationalt og i det danske folketing og regeringen i København. Ja, selv i den tyske forbundsregering af samme politiske observans som delstatsregeringen i Slesvig-Holsten var der ikke netop forståelse for partifællernes ødelæggende initiativ i Kiel.

Det resulterede i en økonomisk kompensation fra Berlin, der blev hilst velkommen af både det sydslesvigske, danske mindretal og af progressive tyske politiske kræfter andre steder i Sydslesvig inklusive det konservative slesvig-holstenske regeringspartis partifæller i Flensborg byråd.

En politisk parentes

I betragtning af netop den overordnede og frem for alt den fortsat positive udvikling mellem flertallet og mindretallet i Sydslesvig er der grund til at håbe, at det seneste års destruktive konservativ-liberale politik i Kiel vil vise sig at være en politisk parentes. En parentes, som vælgerne vil udstede regningen for til de ansvarlige politikere og partier ved delstatsvalget i utide i maj næste år.

Et markant politisk fejlgreb med rod i fortiden, som den siddende slesvig-holstenske regering har gjort sig skyldig i, bør således ikke få lov til at underminere den mellemfolkelige forståelse mellem dansk og tysk, som har kendetegnet Sydslesvig i de seneste årtier.

Bjarne Lønborg er chefredaktør på Flensborg Avis. Kronikken er den tale, han holdt på Den gamle Kirkegård i forbindelse med Isteddagen i mandags.

